

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

പ്രതിസംസ്കൃതി

ത്രൈമാസിക

ലക്കം ഒമ്പത്

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

ബിഷപ്പ് ഡോ. പൗലോസ് മാർ പൗലോസ് ഫൗണ്ടേഷൻ
ഫോർ സോഷ്യോ-കൾച്ചറൽ ഡവലപ്പ്മെന്റ്
തൃശൂർ

പ്രതിസംസ്കൃതി

ബിഷപ്പ് പൗലോസ് മാർ പൗലോസ് ഫൗണ്ടേഷൻ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്ന
ത്രൈമാസിക ലക്കം ഒമ്പത്

എഡിറ്റർ : ഇ.ടി വർഗീസ്

പത്രാധിപസമിതി : കെ.ജെ. തോമസ്, സി.ആർ. ജോൺസൺ,
തിമത്തി എ.എൽ, സി.ഡി. ജോൺസൺ

Printed at Creative Offset, Mattom

DTP & Layout : Haritha, Thrissur

Cover : Vinaylal

Printed & Published by Sri K J Thomas

on behalf of Bishop Dr. Poullose Mar Poullose Foundation
for Socio Cultural Development, Thrissur - 680 008

Edited by Sri E T Varghese

ഉള്ളടക്കം

മതനിരപേക്ഷ ദൈവശാസ്ത്രത്തിന്റെ കേരളീയ മാതൃക വി.യു.സുരേന്ദ്രൻ	7
സഭയ്ക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് കുരിശു ചുമക്കുക	15
സമാധാനം എന്നാൽ	17
മതം മതേതരത്വമാകണം	22
ദൈവത്തെ മനുഷ്യനിൽ ദർശിക്കുക	24
ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള വികസനം	29
പത്രങ്ങൾ അടിസ്ഥാനപ്രശ്നങ്ങൾ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കണം	33
ആധുനിക ഭാരതത്തിന്റെ പ്രശ്നങ്ങളും ഇന്നത്തെ യുവാക്കളും	35
ചൈന അന്നും ഇന്നും	39
സാഹിത്യകൃതികൾ പാഠപുസ്തകമാകുമ്പോൾ	43
സഭയും സമൂഹവും	44
അനാചാരങ്ങളെ കുഴിച്ചുമുടുക	48
കാല-ദേശ-സംസ്കാരങ്ങൾക്കപ്പുറമുള്ള യേശുക്രിസ്തു	50
സമാധാനത്തിനായി കനത്ത വില കൊടുക്കാൻ തയ്യാറാവുക	53
ലോകത്തിനുവേണ്ടി കൂട്ടായി പ്രവർത്തിക്കുക	58
വൈയക്തിക മനനങ്ങൾ	60
മടുത്തുപോകാതെ പ്രാർത്ഥിപ്പിൻ	63
ക്രിസ്തീയധൈര്യം പ്രകടിപ്പിക്കുക	66
വിളിച്ചവൻ വിശ്വസ്തൻ	69
ക്രിസ്തു മാത്രമല്ല നല്ലവൻ	72
വേദപുസ്തകം അക്ഷരപ്രതി വിലക്കെടുക്കരുത്	76

ശ്രീ കെ.ജെ തോമസ് ഒമ്പത് വർഷക്കാലം ബിഷപ്പ് പൗലോസ് മാർ പൗലോസ് തിരുമേനി പ്രസംഗിക്കുന്ന ഇടങ്ങളിൽ ചെന്ന് 174 പ്രസംഗങ്ങൾ കേട്ടെഴുതി ശേഖരിച്ചു. പ്രസ്തുത ശേഖരത്തിലെ 40 പ്രസംഗങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന 'ദൈവത്തെ ചരിത്രത്തിലേക്ക് തുറന്നുവിടുക', 30 പ്രസംഗങ്ങൾ അടങ്ങുന്ന 'വിതയ്ക്കപ്പെട്ട വിത്തുകൾ' എന്നീ പുസ്തകപരമ്പരയിലെ മൂന്നാമത്തേതും അവസാനത്തേതുമായ ഭാഗമാണ് പ്രതിസംസ്കൃതിയുടെ ഈ ഒമ്പതാം ലക്കം. ബിഷപ്പ് വിവിധ സന്ദർഭങ്ങളിലായി ചെയ്ത 20 പ്രസംഗങ്ങളുടെ സമാഹാരമാണിത്. പ്രതിസംസ്കൃതിയെ കുറിച്ചുള്ള വായനക്കാരുടെ പ്രതികരണങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും സാദരം ക്ഷണിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

ബിഷപ്പ് ഡോ. പൗലോസ് മാർ പൗലോസ്
ഫൗണ്ടേഷൻ പ്രവർത്തകർ

മതനിരപേക്ഷ ദൈവശാസ്ത്രത്തിന്റെ കേരളീയ മാതൃക

വി.യു. സുരേന്ദ്രൻ

തന്റെ വിശ്വാസ പ്രമാണത്തെ സഭയുടെയും മതത്തിന്റെയും ചട്ടക്കൂട്ടിൽ നിന്ന് പുറത്തെടുത്തത്, വർത്തമാനകാലത്തെ ജനകീയ പോരാട്ടത്തോടൊപ്പം ചേർന്ന്, വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത ആദരണീയനായൊരു ക്രൈസ്തവ മതാദ്ധ്യക്ഷനായിരുന്നു ബിഷപ്പ് പൗലോസ് മാർ പൗലോസ്. മതം അദ്ദേഹത്തിന് നിശ്ചലവും വ്യവസ്ഥാപിതവുമായൊരു അടഞ്ഞഘടനയോ വരട്ടു വാദമോ ആയിരുന്നില്ല. ദൈവനീതിയെക്കുറിച്ചുള്ള മനുഷ്യന്റെ ദർശനത്തിന്റേയും സങ്കല്പത്തിന്റേയും വെളിച്ചത്തിൽ സമൂഹത്തിനാവശ്യമായ പ്രചോദനം കൊടുക്കുകയാണ് മതത്തിന്റെ മുഖ്യമായ കടമയെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിശ്വാസം. സാമൂഹ്യ ജീവിതത്തിലെ ജീർണ്ണതകൾക്കും പ്രതിലോമശക്തികൾക്കുമെതിരെ ഇടപെടാനുള്ള ധാർമ്മിക പ്രചോദനമായിരുന്നു ബിഷപ്പിനു മതം.

മതത്തെയും വിശ്വാസത്തെയും സംബന്ധിച്ച് മറ്റു ക്രൈസ്തവ പുരോഹിതരിൽ നിന്നും തികച്ചും വ്യത്യസ്തമായ ഒരു വീക്ഷണമാണ് ബിഷപ്പിനുണ്ടായിരുന്നത്. അതുകൊണ്ടു തന്നെ ബിഷപ്പ് ക്രൈസ്തവ വിശ്വാസികൾക്കിടയിൽ ഏറെ തെറ്റിദ്ധരിക്കപ്പെട്ടവൻ കൂടിയായിരുന്നു. ഈ വ്യതിരിക്ത ചിന്താപദ്ധതിയും മതനിരപേക്ഷ ദൈവശാസ്ത്രത്തിൽ (Secular Theology) അധിഷ്ഠിതമായ ക്രൈസ്തവ ദർശനവുമാണ് ബിഷപ്പിന്റെ ശബ്ദത്തെ വേറിട്ടു കേൾപ്പിച്ചത്. കാരൽ മാർക്സിന്റെ ഹ്യൂമനിസവും നാസി തടവറയിൽ കിടന്ന് രക്തസാക്ഷിത്വം വരിച്ച ജർമ്മൻ ദൈവശാസ്ത്രജ്ഞനായ ഡിട്രിച്ച് ബോൺ ഹോഫറുടെ മതപരിവേഷം ഇല്ലാത്ത ക്രിസ്തീയതയും ബിഷപ്പിനെ ആഴത്തിൽ സ്വാധീനിച്ചിരുന്നു. ഇവരുടെ ചിന്താസരണികളുടെ സംയോജനം ഒരുക്കിയെടുത്ത പുത്തൻ ബൗദ്ധിക ഭൂമികയിലാണ് ബിഷപ്പിന്റെ ദർശനം വളർന്നു വികസിച്ചത്.

ക്രൈസ്തവ വേദപുസ്തകമായ ബൈബിളിനെ മാർക്സിസ്റ്റ് കാഴ്ചപ്പാടിലൂടെ വായിക്കാനും അപഗ്രഥിക്കുവാനും അദ്ദേഹം ധീരമായ ശ്രമം നടത്തി. ബൈബിളിന് ഒരു മാർക്സിസ്റ്റ് വ്യാഖ്യാനം നൽകിയതു വഴി ബൈബിളിന് പുതിയൊരു പാഠം (text) അദ്ദേഹം നിർമ്മിച്ചു. ലോകത്തെമ്പാടും നടക്കുന്ന ജനകീയ മുന്നേറ്റങ്ങളുടെയും ബൈബിൾ പാരായണത്തോടുള്ള മാറിയ സമീപനത്തിന്റെയും വെളിച്ചം ഇതിനെ സഹായിച്ചിരുന്നു. ബൈബിളിന്റെ യഥാർത്ഥ അന്തസത്തയെ കണ്ടെത്തുവാനും അദ്ദേഹത്തിന് സാധിച്ചു. ഇക്കാലം

പ്രതിസംസ്കൃതി ത്രൈമാസിക 5 ലക്കം ഒമ്പത്

വരെയുള്ള ബൈബിൾ വ്യാഖ്യാതാക്കളും മതമേലധ്യക്ഷന്മാരും ബൈബിളിനെ വായിച്ചത് ദൈവസങ്കല്പത്തിനു വിരുദ്ധവും ക്രൈസ്തവ വിരുദ്ധവുമായ വ്യവസ്ഥാപിത മൂല്യ സങ്കല്പങ്ങൾക്കനുസരിച്ചായിരുന്നു. ജനകീയ മുന്നേറ്റങ്ങളെ അടിച്ചമർത്താനും ജനതയുടെ യുക്തിബോധത്തെയും സ്വതന്ത്ര ചിന്തയെയും മരവിപ്പിക്കുന്നതിനുമാണ് സഭയും മതാധ്യക്ഷന്മാരും ശ്രമിക്കുന്നത്. ഇതുമൂലം മതത്തിന്റെ സുവിശേഷത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ മൂല്യത്തെ തിരിച്ചറിയാൻ വിശ്വാസികൾക്ക് കഴിയുന്നില്ല. ക്രൈസ്തവ സഭ ഒരു വരേണ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ് കമ്പനിയായി അധഃപതിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ജനങ്ങൾക്കു വെളിച്ചം പകരേണ്ട അവരെ ഉദ്ബുദ്ധരാക്കേണ്ട മതവും സഭയും ഇന്ന് ജനങ്ങളിൽ നിന്ന് അകന്നു പോയിരിക്കുന്നു. ഇതിനെതിരെ സഭയ്ക്കകത്തും നടപ്പുകാല മതബോധത്തിനുമെതിരെ ശക്തമായ കലാപങ്ങൾ അഴിച്ചുവിട്ട ബിഷപ്പ് അരമനയിൽ നിന്നും അൾത്താരയിൽ നിന്നും തെരുവിലേക്കിറങ്ങി വന്ന് സുവിശേഷത്തെ തന്റെ പോരാട്ടത്തിന്റെ ഇന്ധനമാക്കി മാറ്റുകയാണുണ്ടായത്. സമൂഹത്തിലെ പുഴുക്കുത്തുകൾക്കും ഭരണ-ഉപരി വർഗത്തിന്റെ മർദ്ദക-ജനവിരുദ്ധ നയങ്ങൾക്കും ആക്രമണങ്ങൾക്കുമെതിരെ മർദ്ദിത ജനതയുടെ പക്ഷം ചേർന്ന് അവരുടെ വിമോചന പോരാട്ടത്തിലൂടെ ബൈബിളിന് പുതിയ അർത്ഥമാനങ്ങൾ നൽകുകയാണ് ബിഷപ്പ് ചെയ്തത്. പുതിയ ബൈബിൾ അരമനയിലെ പട്ടുമെത്തയിൽ മലർന്നു കിടന്നു രചിക്കുകയല്ല വേണ്ടതെന്നും ജനകീയ പോരാട്ടത്തിലൂടെയാണ് സൃഷ്ടിച്ചെടുക്കേണ്ടതെന്നും ബിഷപ്പ് വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. ജീവിക്കുന്ന പുതിയൊരു ബൈബിൾ സൃഷ്ടിച്ചെടുക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഏറെ ത്യാഗങ്ങൾ അനുഭവിച്ച് കുപ്പിച്ചില്ലുകൾ വിരിച്ച വഴിയിലൂടെ സഞ്ചരിച്ച ബിഷപ്പായിരുന്നു അദ്ദേഹം. പുതിയൊരു ബൈബിൾ വായന, പുനർ വ്യാഖ്യാനം അദ്ദേഹം സ്വന്തം ജീവിതം കൊണ്ട് സാർത്ഥകമാക്കുകയും ചെയ്തു.

ദൈവികലോകം - ക്രിസ്തു രാജ്യം - മതത്തിന്റെ വേലിക്കെട്ടിന് പുറത്താണെന്നും സഭയ്ക്കകത്തും അൽത്താരയിലുമല്ല ദൈവത്തെ അന്വേഷിക്കേണ്ടതെന്നും അദ്ദേഹം തറപ്പിച്ചു പറഞ്ഞിരുന്നു. അധ്യാനിക്കുന്നവരിലും മർദ്ദിക്കപ്പെടുന്നവരിലും അവശരിലുമാണ് അദ്ദേഹം ഈശ്വരനെ ദർശിച്ചത്. യേശു മനുഷ്യസ്വാതന്ത്ര്യത്തിനായി മർദ്ദിതരുടെയും ദുർബ്ബലരുടെയും പക്ഷം ചേർന്ന് പോരാടിയവനാണ്. വ്യവസ്ഥാപിത മത, രാഷ്ട്രീയ ശക്തികൾക്കും അവരുടെ കൂടില മൂല്യ സങ്കല്പങ്ങൾക്കുമെതിരെ വിട്ടുവീഴ്ച കൂടാതെ പൊരുതിയ പാരമ്പര്യമാണ് യേശുവിന്റേത്. യേശുവഴി പിന്തുടരുന്ന സഭയും വിശ്വാസികളും ഈ പോരാട്ടത്തിൽ ശക്തിഹീനരും ദരിദ്രരും മർദ്ദിതരും. ഉൾക്കൊള്ളുന്നവരുടെ പക്ഷം ചേരുകയാണ് വേണ്ടത്. അധ്യാനിക്കുന്ന ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ അവകാശ സമരപോരാട്ടങ്ങളെ അടിച്ചമർത്തിക്കൊണ്ടോ മർദ്ദിതരുടെ സംഘടിത ശക്തിയെ ചോരയിൽ മുക്കിക്കൊന്നുകൊണ്ടോ അല്ല യേശുവിന്റെ ദൈവരാജ്യം സ്ഥാപിക്കേണ്ടത്. അധ്യാനിക്കുന്നവന്റെ കൂടെ നിന്ന് പൊരുതി നേടിയെടുക്കേണ്ട പുതിയ ലോകമാണ് യേശുവിന്റെ ദൈവരാജ്യം. ബഹുഭൂരിപക്ഷം വരുന്ന ജനതയുടെ സമതന്ത്രതയും നീതിയിലും സമാധാനത്തിലും പുരോഗതിയിലും അധിഷ്ഠിതമായ പുതിയൊരു ലോകമാണത്. ക്രിസ്തുവിന്റെ ദൈവരാജ്യത്തെ

മാർക്സിനായൻ സോഷ്യലിസ്റ്റ് ലോകസങ്കല്പവുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് ബിഷപ്പ് അവതരിപ്പിച്ചത്. "ദൈവരാജ്യം എന്നത് ഒരു പ്രസ്ഥാനമാണ്. ലോകത്തെ രൂപപ്പെടുത്തുന്ന ദൈവത്തിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിൽ പങ്കുചേരലാണ് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പരിപാടി." (സ്വാതന്ത്ര്യമാണ് ദൈവം പേജ് 105) പരസ്പര സന്ദേശത്തിലും നീതിയിലും അടിസ്ഥാനപ്പെട്ടതും എല്ലാവർക്കും അനുഭവിക്കാൻ അവസരം നൽകുന്നതും, എല്ലാം മനുഷ്യരും സ്വാതന്ത്ര്യമായിരിക്കുന്നതുമായ ഒരു സമൂഹം കെട്ടിപ്പടുക്കലാണ് ഈ പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ കാതലായ ലക്ഷ്യമെന്ന് ബിഷപ്പ് അടിവരയിട്ട് പറയുന്നു. ഒരു കൈയിൽ ബൈബിളും മറുകൈയിൽ മാനിഫെസ്റ്റോയുമായി നമ്മൾക്കിടയിലൂടെ ദൈവധൂതനെപ്പോലെ പകൽ വെളിച്ചത്തിൽ വിളക്കുമായി സഞ്ചരിച്ച ഒരു സത്യാന്വേഷിയായിരുന്നു ബിഷപ്പ്.

മറ്റു മതപുരോഹിതരിൽ നിന്ന് വ്യത്യസ്തനായി ബിഷപ്പ് സഭയ്ക്കകത്തും പുറത്തുമെല്ലാം പ്രസംഗിച്ചതും പ്രവർത്തിച്ചതും ദൈവരാജ്യത്തെ കുറിച്ചായിരുന്നില്ല. മനുഷ്യന്റെ ലോകത്തെയും അവന്റെ പ്രശ്നങ്ങളെയും കുറിച്ചാണ് അദ്ദേഹം വേവലാതികൊണ്ടത്. സ്വർഗ്ഗം, നരകം എന്നീ സങ്കല്പങ്ങൾ ബിഷപ്പിന് യഥാർത്ഥ മനുഷ്യലോകം തന്നെയായിരുന്നു. യേശു പീഡിതരുടെയും അവശരുടെയും മർദ്ദിതരുടെയും പ്രതിനിധിയും അത്താണിയുമാണ്. സ്വാതന്ത്ര്യവും സ്വയം നിർണ്ണായാവകാശവും നഷ്ടപ്പെട്ടവരുമായി താദാത്മ്യപ്പെടുന്ന ദൈവത്തെയാണ് സുവിശേഷം വ്യക്തമാക്കുന്നത്. സുവിശേഷം വിളംബരം ചെയ്യുന്ന ഈ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ സന്ദേശമാണ് ബിഷപ്പിന്റെ ദർശനത്തിന്റെ അടിത്തറ.

സമൂഹത്തിന്റെ പരസ്പരതയും സ്വയം നിർണ്ണയാവകാശത്തിനുമെതിരെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ദുഷ്ടശക്തികളെ വിട്ടുവീഴ്ച കൂടാതെ ചെറുത്തു തോല്പിക്കണമെന്ന മഹനീയ സന്ദേശമാണ് അദ്ദേഹം സുവിശേഷത്തിൽ നിന്ന് പഠിച്ചത്. ഈ ചെറുത്തു നില്പിന്റെ, മനുഷ്യമോചന പോരാട്ടത്തിന്റെ പാഠങ്ങളാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്തയ്ക്കും പ്രവർത്തിക്കും ശക്തിക്കും പ്രചോദനവും നൽകിയത്. ഈ മനുഷ്യവിമോചന പോരാട്ടത്തെ പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനത്തെ, ശക്തിപ്പെടുത്തുന്ന ദൈവവിശ്വാസം തന്നെ ഒരു സമരമാണ്. ദൈവവഴി എന്നത് ബിഷപ്പിന് സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള നിലവിളിയായിരുന്നു. ബൈബിൾ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ മതമാണ് ഉത്ഘോഷിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് ക്രിസ്തു സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പ്രവാചകനാണെന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചിരുന്നു. ക്രിസ്തുവിനെ അറിയുക എന്നു വെച്ചാൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു വേണ്ടി പൊരുതുന്ന ജനലക്ഷങ്ങളോട് ഐക്യപ്പെടുക എന്നതാണ്. അവരുടെ വിമോചന പോരാട്ടത്തിൽ പങ്കു ചേരുക എന്നതാണ്. ഇതാണ് ക്രിസ്തു ആരാധനയുടെ യഥാർത്ഥ മാർഗ്ഗം. ക്രിസ്തുവിനെ സന്ദേശിക്കുന്ന ഓരോ മതവിശ്വാസിയും ഈ ചരിത്ര നിയോഗം ഏറ്റെടുക്കേണ്ടതാണ്. ഈ വിശാല അർത്ഥത്തിലാണ് ബിഷപ്പ് സ്വാതന്ത്ര്യമാണ് ദൈവം എന്ന സങ്കല്പം മുന്നോട്ട് വെയ്ക്കുന്നത്. മനുഷ്യന് സ്വാതന്ത്ര്യം വർദ്ധിക്കും തോറും ദൈവം കൂടുതൽ സന്തോഷവാനായിത്തീരും. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള, മനുഷ്യന്റെ മൗലികങ്ങളായ അവകാശാധികാരങ്ങൾ നേടിയെടുക്കു

prathisamskruthi
TRIMONTHLY

ഈ ലക്കത്തിൽ

- മതനിരപേക്ഷ ദൈവശാസ്ത്രത്തിന്റെ കേരളീയമാതൃക
- സഭയ്ക്കുള്ളിൽനിന്നുകൊണ്ട് കുരിശു ചുമക്കുക
- സമാധാനം എന്നാൽ ?
- മതം മതേതരത്വമാകണം
- ദൈവത്തെ മനുഷ്യനിൽ ദർശിക്കുക
- ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെയുള്ള വികസനം
- പത്രങ്ങൾ അടിസ്ഥാന പ്രശ്നങ്ങൾ ഉയർത്തിപ്പിടിക്കണം
- ആധുനികഭാരതത്തിന്റെ പ്രശ്നങ്ങളും ഇന്നത്തെ യുവാക്കളും
- ചൈന അന്നും ഇന്നും
- സാഹിത്യകൃതികൾ പാഠപുസ്തകമാകുമ്പോൾ
- സഭയും സമൂഹവും
- അനാചാരങ്ങളെ കുഴിച്ചു മുടുക
- കാലദേശസംസ്കാരങ്ങൾക്കപ്പുറത്തുള്ള യേശുക്രിസ്തു
- സമാധാനത്തിനായി കനത്തവില നൽകാൻ തയ്യാറാവുക
- ലോകത്തിനുവേണ്ടി കൂട്ടായി പ്രാർത്ഥിക്കുക
- വൈയക്തികമനനങ്ങൾ
- മടുത്തുപോകാതെ പ്രാർത്ഥിപ്പിൻ
- ക്രിസ്തീയയൈര്യം പ്രകടിപ്പിക്കുക
- വിളിച്ചവൻ വിശ്വസ്തൻ
- ക്രിസ്തു മാത്രമല്ല നല്ലവൻ
- വേദപുസ്തകം അക്ഷരപ്രതി വിലയ്ക്കെടുക്കരുത്

ബിഷപ്പ് ഡോ. പൗലോസ് മാർ പൗലോസ്
ഫൗണ്ടേഷൻ
തൃശ്ശൂർ - 680 008

CHRISTIAN
MUSICOLOGICAL
SOCIETY OF INDIA

For further information
regarding this text

Please contact

library@thecmsindia.org

Please join the

'CMSI Benefactors Club'

and support the ongoing projects of
Christian Musicological Society Of India

-
- DIGITAL LIBRARY • ARAMAIC PROJECT
  - ENCYCLOPEDIA OF SYRIAC CHANTS
  - MUSIC ICONOGRAPHY • CHRISTIAN ART
  - RESOURCE FOR RESEARCHERS

www.TheCMSIndia.org